

Список використаних джерел

1. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2001. № 47. 251 с.
2. ПОСТАНОВА від 10 вересня 2003 р. № 1440 Київ. Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав».
3. Кірічек Ю. О. Оцінка земель : навч. посіб. Дніпро : Літограф, 2016. 454 с.

УДК 657:336.22

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ НЕРЕЗИДЕНТАМИ НА ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Автор – Ігор Ярличенко¹, студ. гр. ОО-22мп

Науковий керівник – доц. каф. девелопменту нерухомості,
обліку та маркетингу Ганна Кузнецова²

¹es19950404@gmail.com, ²makarova.hanna@pdaba.edu.ua

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

Під час дії правового режиму воєнного стану банки продовжують роботу з урахуванням обмежень, визначених Постановою Правління НБУ «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» від 24.02.2022 р. № 18.

Зокрема, відповідно до п. 14 постанови № 18 уповноваженим установам забороняється здійснювати транскордонний переказ валютних цінностей з України / переказ коштів на кореспондентські рахунки банків-нерезидентів у гривнях / іноземній валюті, відкриті в банках-резидентах, включаючи перекази, що здійснюються за дорученням клієнтів [1].

Виняток із цього правила для клієнтів банку становлять випадки здійснення:

- імпорتنих операцій резидентів з купівлі товарів критичного імпорту за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України (додаток до постанови КМУ від 24.02.2022 р. № 153) [2];
- валютних операцій резидентів з виконання зобов'язань, які забезпечені державною гарантією;
- розрахунків (оплати вартості товарів, робіт та послуг) за кордоном з використанням електронних платіжних засобів або використання за кордоном електронних платіжних засобів для отримання готівкових коштів.

Тож фактично наразі суб'єкти господарювання можуть придбати через імпорт тільки товари, які включені в Перелік № 153 [2].

Окрім того, за нормами п. 17 постанови № 18 уповноваженим установам забороняється здійснювати будь-які валютні операції:

- з використанням російських рублів та білоруських рублів;
- учасником яких є юридична або фізична особа, яка має місцезнаходження (zareєстрована/постійно проживає) в Російській Федерації або в Республіці Білорусь;
- для виконання зобов'язань перед юридичними або фізичними особами, які мають місцезнаходження (zareєстрована/постійно проживає) в Російській Федерації або в Республіці Білорусь [1].

Клієнти-резиденти (юридичні особи та фізичні особи – підприємці) здійснюють купівлю іноземної валюти через один банк для розрахунків за поточними торговельними операціями з нерезидентом за кожним зовнішньоекономічним договором (п. 8 Положення № 5) [2].

Зверніть увагу, що на час дії воєнного стану згідно з п. 12 постанови № 18 уповноваженим установам забороняється здійснювати торгівлю валютними цінностями (включаючи операції за дорученням клієнтів).

Виняток із цього правила для клієнтів становлять випадки:

- продажу клієнтами іноземної валюти в готівковій/безготівковій формі банкам, а також в готівковій формі небанківським фінансовим установам та оператору поштового зв'язку;
- здійснення валютних операцій з обміну іноземної валюти в межах 1 групи Класифікатора іноземних валют та банківських металів, затвердженого постановою Правління НБУ від 04.02.1998 р. № 34, між банками (безготівкової іноземної валюти), банками за дорученням клієнтів (готівкової та безготівкової іноземної валюти) [3];
- купівлі іноземної валюти з метою проведення валютних операцій, визначених у п. 14 постанови № 18 (крім випадку, визначеного п. 9 п. 14). При цьому на такі випадки купівлі іноземної валюти не поширюються вимоги п. 54 розд. V Положення № 5 [2].

Уповноважені установи здійснюють операції з купівлі за дорученням клієнтів (які дозволені пп. 1 та 4 п. 12 постанови № 18) та продажу безготівкової іноземної валюти (п. 121 постанови № 18):

- в доларах США — за курсом, що може відхилитися не більше ніж на 1 % від офіційного курсу Національного банку України, який діє в день здійснення операції;
- в інших іноземних валютах — за курсом, що може відхилитися не більше ніж на 1 % від курсу, який визначається на підставі офіційного курсу гривні до долара США, що діє в день здійснення операції, а також інформації про поточні курси іноземних валют до долара США (або долара США до іноземних валют) на міжнародних валютних ринках, які

отримуються через торговельно-інформаційні системи на момент здійснення операції [1].

Клієнт-резидент зобов'язаний переказати куплену, обміняну на валютному ринку України іноземну валюту для виконання власних зобов'язань перед нерезидентами лише з поточного рахунку резидента, відкритого в банку, крім розрахунків за акредитивами та за операціями фізичних осіб у незначному розмірі з оплати продукції, робіт, послуг, що набуваються в нерезидентів за межами України для власного споживання (п. 46 Положення № 5) [2].

Клієнт-резидент зобов'язаний використати іноземну валюту, куплену в установленому порядку через банк, не пізніше ніж за 10 р. дн. після дня її зарахування на його поточний рахунок на потреби, зазначені в заяві про купівлю іноземної валюти (п. 44 Положення № 5). Якщо клієнт порушить зазначений строк для перерахування валюти, банк протягом 5 р. дн. продасть куплену іноземну валюту (п.п. 1 п. 47 Положення № 5) [2].

Банк також зобов'язаний продати без доручення клієнта-резидента не пізніше ніж на наступний робочий день після дня зарахування на розподільчий рахунок повернені на адресу резидента (оскільки взаємні зобов'язання частково або повністю не виконані) кошти в іноземній валюті, які були куплені та переказані на користь нерезидента (п.п. 2 п. 47 Положення № 5). Однак вимоги пп. 47–49 Положення № 5 щодо строку продажу іноземної валюти не поширюються на іноземну валюту, яка не належить до 1 групи Класифікатора № 34 (п. 50 Положення № 5) [2].

Отже, як бачимо, наразі діє багато обмежень щодо проведення імпорتنих операцій, однак за певними товарами такі операції можна здійснити.

Список використаних джерел

1. Постанова Правління НБУ «Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану» від 24.02.2022 р. № 18. зі змінами та доповненнями. Законодавство України. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0018500-22#Text>

2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про окремі питання щодо забезпечення здійснення імпорту» від 24 лютого 2022 р. № 153. зі змінами та доповненнями. Законодавство України. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2022-%D0%BF#Text>

3. Постанова Правління НБУ «Про затвердження Класифікатора іноземних валют» від 04.02.1998 № 34. зі змінами та доповненнями. Законодавство України. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0521500-98#Text>

4. Карпова В. Імпорт в умовах військового стану: що дозволено? *Професійний бухгалтер*. 2022. № 9. URL: <https://ibuhgalter.net/ru/articles/1014>